

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/11/2022
Identifikačné číslo spisu:	9021200022
Dátum vydania rozhodnutia:	10.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:9021200022.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Jany Kostolanskej, JUDr. Martina Piovarsyho a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného X. B., v konaní o uznaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 10. novembra 2022 v Bratislave dovolanie obvineného proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. júna 2021, sp. zn. 4 Urto 4/2021, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f) Tr. por. dovolanie obvineného X. B. sa odmieta.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo 4. februára 2014, sp. zn. 2Ntc/35/2013 podľa § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) rozhodol o uznaní a výkone rozsudku súdu Landesgericht für Strafsachen Wien, Rakúska republika z 24. apríla 2012, č. 603Hv 1/12s (ďalej aj „rozsudok“), na území Slovenskej republiky v rozsahu týkajúcom som obvineného X. B.. Daným rozsudkom bol obvinený X. B. v Rakúskej republike uznaný za vinného zo spáchania zločinu vraždy podľa § 75 rakúskeho Trestného zákonníka a zo zločinu ťažkej lúpeže podľa § 142 ods. 1, § 143 veta prvá, druhý prípad rakúskeho Trestného zákonníka, za čo mu bol uložený trest na doživotie. Krajský súd zároveň rozhodol, že obvinený bude podľa § 48 ods. 3 písm. a) Tr. zák. zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Dňa 19. apríla 2021 podal obvinený podanie, doručené Krajskému súdu v Košiciach 22. apríla 2021, označené ako „Žiadosť a odvolanie“, v ktorom v zmysle ustanovenia § 64 ods. 1 Tr. por. žiadal o navrátenie lehoty na podanie odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa. Zároveň odvolanie odôvodnil nezákonnosťou rozsudku, pretože súd nepostupoval podľa ustanovenia § 517 ods. 1 Tr. por., keď mu

uložil doživotný trest bez premeny. Za trestný čin lúpeže s následkom smrti v zmysle ustanovenia § 188 ods. 3 Tr. zák. je podľa slovenského Trestného zákona možné uložiť trest v rozpätí 10-15 rokov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací uznesením z 1. júna 2021, sp. zn. 4 Urto 4/2021 nepovolil navrátenie lehoty na podanie odvolania podľa § 64 ods. 1 Tr. por., nakoľko zo spisového materiálu vyplývalo, že obvinený si predmetný rozsudok súdu prvého stupňa prevzal osobne v Justičnom zariadení Stein, Krems an der Donau, Rakúska republika 7. mája 2014. Námitka obvineného, že rozsudok mu bol doručený až 15. apríla 2021, nebola dôvodná.

Uznesenie najvyššieho súdu napadol obvinený X. B. dovolaním podaným prostredníctvom ustanoveného obhajcu Mgr. Petra Pihorňu, a to z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c), písm. f) Tr. por., t. j. že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a trestné stíhanie bolo vykonané bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje.

Obvinený v dovolaní namietal neposkytnutie pomoci tlmočníka a nepreloženie písomností do maďarského jazyka (aj v odvolacom konaní). Keďže nebol ani zastúpený obhajcom, nemohol sa náležite obhajovať, čím došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu. Súčasne sa najvyšší súd doteraz nevyrovnal so všetkými jeho právnymi náležitosťami vo veci samej, keď nerozhodol o jeho odvolaní.

Ku konaniu na súde prvého stupňa uviedol, že nežiadal o preloženie na výkon trestu na územie Slovenskej republiky. V Rakúskej republike je možné požiadať o podmienené prepustenie po 15 rokoch, podľa slovenského právneho poriadku až po 25 rokoch. Súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že z osvedčení vyplýval jeho súhlas s odovzdaním výkonu rozhodnutia na Slovensko, čo nie je pravda. Súd sa taktiež nezaoberali, kde má rodinné, sociálne alebo pracovné väzby. Keďže trestné činy spáchal v Rakúskej republike, má právo si uložený trest vykonať tam. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia súdov vo veciach X. Z., Q. P. a K. J..

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby súd zrušil rozhodnutie v odvolacom konaní a vysporiadal sa so všetkými odvolacími dôvodmi.

Súd prvého stupňa zaslal rovnopis dovolania na vyjadrenie Krajskej prokuratúry Košice.

Prokurátorka vo vyjadrení poukázala na skutočnosť, že obvinený bol rakúskym justičným orgánom odovzdaný na základe európskeho zatýkacieho rozkazu na účely trestného stíhania dňa 2. decembra 2011. V konaní o európskom zatýkacom rozkaze bol obvinený zastúpený ustanovenou obhajkyňou, pričom pri vykonávaní úkonov v rámci predbežného vyšetrovania nenamietal, že by nerozumel slovenskému jazyku a nežiadal o preklady písomností do maďarského jazyka.

Konanie o uznaní a výkone rozhodnutia má nostrifikačný charakter, je neverejné a písomné. Odsúdená osoba sa ho nezúčastňuje osobne. Súd nevykonáva konanie vo veci samej, preto sa odsúdenému neposkytuje ochrana zodpovedajúca postaveniu obvineného alebo obžalovaného, nemá právo na výsluch, vyjadrenie, ani obhajcu. Podmienkou je len doručenie rozhodnutia, čo v danom prípade bolo splnené.

Dovolaciemu súdu preto navrhla dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť pre nenaplnenie dôvodov.

Súd prvého stupňa zaslal vyjadrenie prokurátorky iba obhajcovi obvineného. Dovolací súd napravil pochybenie doručením podania aj obvinenému, ktorý do konania zasadnutia na neho nereagoval.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) bez preskúmania veci zistil, že dovolanie obvineného bolo podané v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.) a obsahuje náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., avšak dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože bolo podané proti

rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Podľa § 368 ods. 2 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a) rozsudok a trestný rozkaz,
- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania,
- e) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmiernosti a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Podľa § 371 ods. 2 Tr. por. minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmiennečne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmiennečnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.

S účinnosťou od 1. septembra 2011 Trestný poriadok v § 368 ods. 2 explicitne vymenúva rozhodnutia, proti ktorým je prípustné dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (do účinnosti novely č. 262/2011 Z. z. bol okruh napadnuteľných rozhodnutí daný ustálenou súdnou praxou). V súvislosti so slovným spojením „ak tento zákon neustanovuje inak“ je potrebné poukázať na ustanovenie § 371 ods. 2 Tr. por., ktoré určuje ďalšie typy rozhodnutí, ktoré však môže účinne napadnúť len minister spravodlivosti.

Z uvedeného vyplýva, že uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o nepovolení navrátenia lehoty na podanie odvolania, nepatrí do okruhu rozhodnutí, proti ktorým možno podať dovolanie.

Nad rámec dovolací súd poznamenáva, že aj keby odvolací súd zároveň rozhodol o podanom odvolaní (ako sa toho dožaduje obvinený), vzhľadom na nepovolenie navrátenia lehoty by odvolací súd musel odvolanie obvineného zamietnuť ako podané oneskorene, bez meritórneho preskúmania veci. Ani proti takémuto rozhodnutiu odvolacieho súdu by nebolo možné podať dovolanie pre absenciu odvolacieho konania vo veci samej. Dovolací súd by následne dovolanie odmietol podľa § 382 písm. d) Tr. por. pre nesplnenie podmienok. Zároveň by dovolací súd ani v prípade riadneho odvolacieho konania nemohol preskúmať námietky obvineného, nakoľko ich neuplatnil najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Tr. por.), resp. dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. f) Tr. por. ani neodôvodnil (súhlas poškodeného pritom nemožno zamieňať so súhlasom obvineného s výkonom trestu uloženom štátom pôvodu v domovskom štáte). Vo všetkých prípadoch by sa teda nezmenilo postavenie obvineného a dovolanie by bolo odmietnuté.

Z dôvodu nesplnenia procesnej podmienky dovolania najvyšší súd pomerom hlasov 5:0 podľa § 382 písm. f) Tr. por. dovolanie obvineného X. B. ako neprípustné na neverejnom zasadnutí, bez preskúmania veci, odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.